

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Ο ΒΡΑΝΑΣ, Κ' Η ΓΚΑΦΦΑ ΤΟΥ...

Ο Γιαννάκης ο Βρανάς ήταν ένα πολύ καλό παιδί — ένας «άριστος» κ' «ευφύεστατος» νέος, κατά την επίσημη φρασεολογία των προϊσταμένων του, «πλήρης ύποσχέσεων δια τὸ μέλλον» — και θὰ ἐξακολουθούσε νὰ μένη τέτοιος, ἂν δὲν τοῦ συνέβαινε ἐκείνη ἡ ἀλησμόνητη πανωλεθρία, τὸν καιρὸ τῆς δίκης τοῦ Καβάσιλα, πού τοῦ χαντάκωσε ὀριστικὰ τὴ φήμη καὶ τοῦ ματαίωσε τὴ σταδιοδρομία... Ἄκουστε τὴν αὐτὴν τὴν ἱστορία καὶ κρίνετε καὶ μόνοι σας γι' αὐτό.

Ο Γιαννάκης μας λοιπόν, εἶχε ἀξιόλογα φυσικά προσόντα, γιὰ νὰ γίνῃ ἀστυνομικός: μάτι ψυχρὸ, παρατηρητικὸ, διεισδυτικὸ ὡς τὸ τρυπάνι, γρήγορη ἀντίληψη τῶν λεπτομερειῶν, λογικὴ φινέτσα ἀπ' τὴς σπάνιες, φαντασία ψυχολογικὴ — καὶ, μαζὺ καὶ τ' ἀπαραίτητο τοιμποῦκι κρεμασμένο στὴν κόχη τῶν χειλιῶν — «σημα κατατεθέν» ὄλων τῶν «ντέτεκτιβς» — καὶ τὸ ἐξίσου ἀπαραίτητο κασκέτο... Εἶχε ὄλα, δηλαδή, ὅσα χρειάζονται γιὰ ν' ἀποβῇ ὁ κυριώτερος μοχλὸς τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας. Εἶχε ὅμως, — δυστυχῶς γι' αὐτὸν — καὶ τὸ μυαλό του παραφουσκωμένο ἀπὸ λογιῆς-λογιῆς διαβάσματα «ἀστυνομικῆς» φιλολογίας, ἀπ' τῆς πιὸ καλογραμμένης καὶ λεπτῆς ὡς τῆς χοντρῆς καὶ λαϊκῆς, πού φιγουράρει μὲ πολύχρωμα ἐξώφυλλα στὴς προθήκες τῶν καπνοπωλείων...

Κι' αὐτὴ ἡ ἀδιάκοπη μελέτη, πού τοῦ εἶχε πιπιλίσει τὸ μυαλό, τὸν εἶχε ὀδηγήσει στὴ σφαλερὴ ἰδέα, πὼς, σὲ κάθε ἐγκληματικὴ ὑπόθεσι, ἐκεῖνος πού δείχνεται γιὰ ἔνοχος — αὐτὸς πού τὸν βραβαίνουν, μ' ἄλλα λόγια, οἱ ἀδυσώπητες, συντριπτικὲς ἐνδείξεις — δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶνε ἔνοχος — ἀλλὰ πάντα κάποιος ἄλλος, ἕνας «Χ» πού δὲν τὸν ὑποπτεύεται κανένας, καὶ πού πρέπει νὰ βρεθῇ μὲ ὑπολογισμούς, ὅπως ὁ «ἄγνωστος», μέσα σὲ μιὰ ἐξίσωσι...

Ὅλα τ' ἀστυνομικὰ ρομάντσα, αὐτὸ ἔχουν ὡς θάσι τῆς πλοκῆς τους, κι' αὐτοῦ στηρίζουν τὸ ἐνδιαφέρον τους.

Ξεκινῶντας ἀπ' αὐτὴ τὴ θάσι, πού τὴν εἶχε θέσει ὡς κανόνα — καὶ κανόνα σχεδὸν χωρὶς ἐξαιρέσι — δὲν περιοριζόταν σ' ὅ,τι ἔβλεπε, ἀλλ' ἀγωνιζόταν νὰ χιτῆς ὑποθέσεις γύρω ἀπὸ κείνο πού δὲν ἔβλεπε — καὶ μὲ τὴν κατάχρησι, πού ἔκανε, τῆς φαντασίας καὶ τῆς λογικῆς, νὰ καταλήγῃ σὲ παραλογισμούς...

Ἦταν ἡ ἀδιόρθωτη μανία του κ' ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς του...

Κι' ὡς τὴν ἐποχὴ πού λέμε, μπορεῖ νὰ πῆ κανένας ὅτι τὰ πράγματα πῆγαιναν καλὰ. Καμπόσες ὑποθέσεις, στὴς ὁποῖες ὡς οἱ εἰδικότεροι, εἶχε κληθῆ νὰ γνωματεύσῃ, εἶχαν ἐπισφραγίσει αὐτὴ τὴ θεωρία καὶ τὸν εἶχαν ἐνισχύσει στὴς ἀπόψεις του. Ὅλες, ὅμως, αὐτὲς ἡ ὑποθέσεις, ἀφωρούσαν σχεδὸν μικροκλοπὲς καὶ δὲν ἦσαν σοβαροῦ ἐνδιαφέροντος. Τὸ μεγάλο ἐγκλημα, τὸ συγκλονιστικὸ, μὲ τὸ βαθύ κοινωνικὸ ἐνδιαφέρον, ἐξακολουθοῦσε νὰ μὴν ἔρχεται... Κ' ἦταν, αὐτὸς, ὁ μυστικὸς καὶ μὸς του, τ' ὄνειρο καὶ τὸ ἰδανικὸ τῆς νεανικῆς φιλοδοξίας του...

Τὸ καρτεροῦσε μ' ὄλη τὴν καρδιά του, ὡς τὸν Μεσσία τοῦ ἐπαγγελματικοῦ θριάμβου του, καὶ τῆς ὀριστικῆς του ἀναδείξεως...

Καὶ ξαφνικά, ἕνα καλὸ πρωί, ἔσκασε ἡ ὑπόθεσι «Καβάσιλα»! Νὰ τὸ «μεγάλον ἐγκλημα», πού ὄνειροπολοῦσε!...

Ἦταν κατὰ τὰ μέσα Ἰουνίου. Ἐκείνη τὴ χρονιά παρετηρεῖτο, ἴσια-ἴσια, μεγάλη ἔλλειψι γεγονότων συνταρακτικῶν! Οὔτε ἕνα «κίνημα» δὲν εἶχε σκαρωθῆ, οὔτ' ἕνα σκάνδαλο δὲν εἶχε λάβει χώραν! Ἄπραξία σ' ὀλόκληρο τὸ μέτωπο... Ἡ ἐφημερίδες κόντευαν νὰ λυσσάξουν! Τοῦ κάκου μεγαλοποιούσαν καὶ τὰ πιὸ ἀσήμαντα συμβάντα τοῦ «παρθένου» ἀστυνο-

μικοῦ δελτίου, μὲ κεφαλαία γράμματα καὶ τίτλους χτυπητοῦς! Ἡ μεγάλη «ἀττραξιὸν» τοὺς ἔλειπε...

Κ' ἡ μεγάλη «ἀττραξιὸν» τοὺς ἤρθε, σὰ λουκοῦμι! Ἐνα κλημα ὡμὸ καὶ φρικαλέο, ἔπεσε ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεός, τραντάξῃ τὴς ἀπρακτοῦσες στήλες τους, τὴς διψασμένες γὰ γάλα γεγονότα: Σ' ἕναν ἀπόμερο συνοικισμό, εἶχε βρεθῆ πτώμα μιᾶς γυναίκας, κατακρεουργημένο καὶ καμένο, σ' μπαούλο, σὲ κάποια ρεματιά...

Ἀναστατώθηκε ὁ κόσμος ὅλος! Ἐρευνησὲς ἐπὶ τόπου, ἀνασεί, φωτογραφίαι στὴς ἐφημερίδες, συγκλονιστικὲς περιγραφ. τρεχάματα τῶν δημοσιογράφων, συνεντεύξεις μὲ γειτόνους κ' γειτόνισσες, μ' εἰσαγγελίαις κ' ἰατροδικαστῆς, αὐτοψίαι, νεκροψίαι, ὑποψίαι...

Ἡ γυναίκα, πού βρῆκαν σκοτωμένη, ἀφοῦ «διεπιστώθη ἡ ταυτότης» τῆς, ἀποκαλύφθηκε πὼς εἶχε στενὲς σχέσεις μὲ κάποιον ξακουσμένο ὑποκείμενο, ἕναν ἔμπορο γνωστὸ ναρκοτικῶν, ἀπόφοιτο τῶν φυλακῶν καὶ μπράβο κάποιου βουλευτῆ, ἀπ' τοὺς ἰσχύοντας. Κ' ἐξακριβώθηκε, ἀπὸ τὴς μαρτυρίαις, πὼς αὐτὸ τὸ κάθαρμα τὴν ἐκμεταλλεύονταν καὶ πὼς συνάμα τὴν κακοποιούσε, τῆς εἶχε κάνει τὴ ζωὴ σωστὸ μαρτύριο — πράγμα πού τὴν εἶχε κάνει νὰ τοῦ φύγῃ ἐπανειλημμένως — κι' ὅτι κάθε φορὰ πού ξαναγύριζε τὴ φοβέριζε πὼς θὰ τὴ μαχαίρωσῃ. Τόλεγε σ' ἕνα σωρὸ γειτόνους, πὼς δὲν θὰ γλύτωνε, μιὰ μέρα, ἀπὸ τὸ χέρι του...

Κι' ὅταν τὸ κάθαρμα ἐκεῖνο συνελήφθη, ἀρνήθηκε μὲ τρόπο κυνικὸ κάθε ἔνοχη σ' αὐτὸ τὸ ἐγκλημα. Ἐγιναν, τότε κι' ἄλλες, νέες ἐρευνησὲς — κι' ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν ἐρευνησὲς, ἦταν νὰ βρεθῇ καὶ τὸ μαχαίρι, τὸ μαχαίρι πού τὴν εἶχε πεσοκόψει, μέσα στὸ ἴδιο τὸ σπίτι πού καθόταν, πεταμένο στὸ πηγάδι τῆς αὐλῆς...

Ἡ ἔνοχη του ἦταν αὐταπόδεικτη: Ὁ Γιαννά-

—Κύριε πρόεδρε, κρατῶ τὸν ἔνοχο!

κης όμως είχε αντιρρήσεις...

— «Όχι, φώναζε δέν είναι δυνατόν! Πρέπει να θρούμε τον Χ της εξισώσεως...»

Κ' επειδή ο Γιαννάκης, λόγω του καλού του παρελθόντος, είχε αποκτήσει κάποιο κύρος, έγινε κάποιος σχετικός αντιπερισπασμός. Η έρεθισμένη κοινή γνώμη, που θοούσε έναντιον του κοκούργου, φρενάρισε το άχτι της, έπεσε, ξαφνικά, σ' άμηχανία, κ' ή άμηχανία της, στο τέλος, γύρισε σ' άκράτητη συμπάθεια προς το «θύμα», δηλαδή προς τον Καθάσιλα, που έπαιρνε τις διαστάσεις ήρωος, ήρωος και μάρτυρος μαζί! Η γυναίκες μάλιστα, κατασυγκινημένες, του πήγαιναν στη φυλακή μπουκέτα και γλυκά...

Κι' ο Καθάσιλας, σ' αυτό το μεταξύ, παίρνοντας θάρρος απ' τη μεταστροφή, διαμαρτυρόταν, μέρα-νύχτα, για τη διασυρομένη του υπόληψη και την πασιφανή του άθωότητα, κι' άπειλούσε γη και ουρανό (όρα και προστάτη βουλευτή, που το κόμμα του θρυσκότανε στα πράγματα...)

Κ' έφτασε ή μέρα της δίκης. Είπε περιττό να περιγράψουμε την άγωνία, το ένδιαφέρον, τη συρροή του κόσμου και τὰ ρέστα. Ο κόσμος — όπως γίνεται συνήθως — ήταν διαιρεμένος. Δυο αντιμαχόμενες μερίδες φανατισμένες κι' άλληλοτρωγόμενες. Χάρις, όμως, στην τυφλή έμπιστοσύνη, στη θεωρούμενη ηθική, ως τότε, γνώμη του καλού μας του Γιαννάκη, οι «υπερήφανοι» είχαν κερδίσει έδαφος και γενικά όλο το δικαστήριο φαινόταν κάπως έπηρασμένο.

Έγινε ή διαδικασία κ' ή έσοι του πλήθους τών μαρτύρων. Ο Καθάσιλας καθόταν ομοθυμαδόν, και που και που, έπι μούγκριζε στα δόντια του. Έξω και κατακεραύνωνε τὰ πάντα με το βλέμμα του. Οί φωτογράφοι, σκιτσογράφοι και λοιποί, συναγωνιζόντουσαν ποιός ν' άπαθανάτιση την κλασική, τη ληστρική του μούρη, με τὰ τσιγκελωτά μαύρα μουστάκια...

Μίλησε κι' ο εισαγγελέας, αλλά με φανερό μετριοπάθεια. Μίλησαν οί συνήγοροι (και πρώτος - πρώτος ο βουλευτής-προστάτης, που ήτανε και δικηγόρος, αν και κάπως του γλυκού νερού) και ή δίκη προχωρούσε προς το τέλος — ο Γιαννάκης, όμως, είχε γίνει άφαντος... Τρεις φορές τον κάλεσε ο πρόεδρος και τις τρεις δέ θρέθηκε στη σάλλα...

«Εστειλαν κλητήρες να τον θρούν, το άκροατήριο άνυπομονούσε, ένορκoi και δικαστές θλεπόντουσαν άμήχανα, ο πρόεδρος όλο ξεροκατάπινε, ή δίκη κόντευε, σχεδόν, ν' αναβληθής... Δίκη «Καθάσιλα» δίχως το Γιαννάκη, δέν ήταν δυνατόν να νοηθή, καταντούσε σκάνδαλο σωστό!

Ξαφνικά, μπαίνει στη σάλλα ο Γιαννάκης: Μαλλιά ανάστατα, μάτια σκοτεινά, ύφος τρομερό 'Αποκαλύψω. Ο κόσμος περσμέριζε στο διάβα του, σαν να πρόβαλε το Πνεύμα της Νεμέσεως...

Μέσα στην έναγώνια σιγή δικαστηρίου κι' ακρουτηρίου, προχώρησε στη μέση της αίθουσας, και δίχως να μιλήση κανενός, κάρφωσε τὰ μάτια του στα μάτια του προέδρου.

«Εκείνος άρθρωσε με κόπο μίαν έρώτησι.

— Σας καλέσαμε να δώσετε τη γνώμη σας για την υπόθεση του κατηγορουμένου. Γιατί άργήσατε να παρουσιασθήτε ;...

Ο Γιαννάκης εξακολουθούσε να τόνει, κυττάζη άσκαρδαμικτί. Κ' έπειτα, ξαφνικά, έλυσε τη στυγνή του σιωπή, και με φωνή θραχνή και σπηλαιώδη, πρόφερε αττά τὰ λίγα λόγια:

— Κύριε πρόεδρε, κρατώ τον ένοχο! Θέλετε να σας τον φανερώσω ;...

Κατάπληκτος ο πρόεδρος μουρμούρισε: — Μά, παιδί μου, γι' αυτό είμαστε εδώ, για να μπορέσουμε να μάθουμε τον ένοχο!...

Έπακολούθησε κι' άλλη σιωπή! Η καρδιές δέ χτυπούσαν πειά. Και σε λίγο, μ' άλλόκοτην ευφράδεια, θαρειά, θροντώδης, έπιθλητική, ξανακούστηκε ή φλογερή φωνή του Γιαννάκη:

— Κύριε δικαστάι, κύριοι ένορκoi! Είχα αναλάβει την ευθύνη, τόσο άπέναντι ύμωv, όσο και άπέναντι του σεβαστού κοινού και με μιά θεατρική χειρονομία, έδειξε τον κόσμο, που, κυριο-

λεκτικά, τη στιγμή εκείνη κρεμόταν από τὰ χείλη του), να φέρω λίγο φως, στη σκοτεινή υπόθεση που μάς άπασχολεί... Είμαι ευτυχής που ή έμπιστοσύνη σας με περιέβαλε με τούτες προσδοκίες! Αυτό μου κέντρισε τον ζήλο τόσο ώστε, χάρις στους άτρήτους κόπους μου και τη φυσικήν έπιμονή μου, να κατορθώσω να τις υπερβώ! Δέν σας φέρνω το λίγο, μόνο, φως, που σας είχα, απ' άρχής ύποσχεθής. Σας φέρνω κάτι πιό πολύ — σας φέρνω την άλήθεια: Είπε ωμή και καταπληκτική, και θα καταταράξει τους ανθρώπους! Άλλ' άδιαφορώ για τις συνέπειες...

Και ρίχνοντας το βλοσυρό του βλέμμα προς τον εισαγγελέα, που καθόταν ένεός στην έδρα του, πρόφερε σε τόνο σκοτεινότερο:

— «Όσοι φοβούνται την άλήθεια, μπορούν ν' άποχωρήσουν! Άλλά όσο κι' αν είναι ισχυροί κι' όσο κι' αν κατέχουν αξιώματα, που πρέπει ο καθένας μας να σέβεται, δέ θα μπορέσω να την άποσιωπήσω! «Όσο κι' αν θρυσκωνται ψηλά, θα τους άποκαλύψω! Δέν θα με πτοήση, σας το λέω, το κοινωνικό άνάστημά τους! Θα κάνω το καθήκον μου, με θάρρος, ως το τέλος...»

Η αίθουσα πειά άγωνιούσε. Κανένας δέν έτολμούσε να μιλήσει. Ένα φτάρνισμα, τη στιγμή εκείνη θα προκαλούσε, άσφαλώς τον πανικό...

Κι' ο Γιαννάκης εξακολουθούσε, άμείλικτος, μελοδραματικά:

— Θα κάνω το καθήκον μου, με θάρρος, ως το τέλος, θ' άποκαλύψω τη γυμνή άλήθεια, — κι' ως πέσω θύμα της είλικρινείας μου! Και θ' άπαλλάξω τον άνθρωπο αυτόν, που ταλαιπωρείται επί μήνες, τον άκακο και πρᾶον αυτόν άνθρωπο, που οί καταχθόνιοι δράσται αυτού του φόνου, θάρυναν μ' όλες τις ένδειξεις ένοχής, για να μπορέσουν να μάς άποπλανήσουν. (Και πάλι βλέμμα τρομερό προς τον εισαγγελέα)... Άλλά ή δικαιοσύνη άγρυπνεί! Το έγκλημα δέ μένει άτιμώρητο! Έστι δίκης όφθαλμός, δς τὰ πάνθ' όρά!...

Και μέσα στην άπερίγραπτη, τη γενική κατάπληξι, ο Γιαννάκης έβγαλε απ' το δεξι τσεπάκι του, κάποιο αντικείμενο μικρό, και προχωρώντας θριαμβευτικά προς το μέρος του εισαγγελέως, το σήκωσε ψηλά, μπροστά στα μάτια του...

— Το άναγνωρίζετε, πιστεύω, δέν είν, έτσι; τον ρώτησε με δυνατή φωνή.

Εκείνος έσκυψε, κρατώντας τὰ γυαλιά του, και το περιεργάσθηκε, κάμποσην ώρα, ένσυνείδητος. Στο τέλος άπλωσε το χέρι, το πήρε, το εξέτασε, το γύ-

ρισε απ' όλες τις μεριές, και φώναξε:

— Το κουμπάκι του μανικετιού μου!...

— Το κουμπάκι του μανικετιού σας! σάρκασε ο Γιαννάκης. Το κουμπάκι του μανικετιού σας! Κι' αυτό το πρᾶγμα σρέθηκε στον τόπο του έγκλήματος...

— Στον τόπο του έγκλήματος;! είπε ο εισαγγελέας, σαν άποβλακωμένος...

Η γενική κατάπληξις είχε κορυφωθή! Οί δικαστές είχαν μείνει σαν άγάλματα, κι' ο κόσμος όλος, γύρω, κάτω, πέρα, είχε μείνει μ' άνοιχτό το στόμα...

— Ναι, θρέθηκε στον τόπο του έγκλήματος, σε μιά μικρή λακούβα του πατώματος! Βρέθηκε εκεί, για να μάς φανερώση το χέρι που έκανε το έγκλημα!...

Σύγχυσι τρομερή έπακολούθησε! Ο κόσμος είχε σηκωθή όρθός, ο εισαγγελέας κάτι φώναζε, ο πρόεδρος χτυπούσε το κουδούνη, ο Γιαννάκης, ξεάλλος, φρενήρης, κατακόκκινος, κάτι φώναζε κι' αυτός, χωρίς ν' άκούεται...

Όταν έγινε κάποια ήσυχία, ο πρόεδρος μουρμούρισε με τόνο υψιτρό:

— Θαρρώ, παιδί μου, πώς δέν είσαι στα καλά σου!...

Μά ο Γιαννάκης είχε πάρει δρόμο.

— Η έπιτόπιες έρευνές μου, ώρύετο, συνδυαζόμενες με μερικές «συμπτώσεις» — κι' αυτό το «συμπτώσεις», το τονίζω — με ώδήγησαν σε μερικές ύπόνοιες, που κάθε νέο γεγονός, αντί να

(Συνέχεια στην σελίδα 44)

Πετάχτηκε όλόρθος σαν ταύρος εξαγριωμένος

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, Ο ΒΡΑΝΑΣ Κ' Η ΓΚΑΦΦΑ ΤΟΥ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 4)

έλαττώνη, ένίσχυε και σταθεροποιούσε... Σήμερα βρίσκομαι μπροστά στη βεβαιότητα! 'Η ανακάλυψις εκείνου του κουμπιού, ήπληξε για μένα άποκάλυψις! "Όσο τερατώδες κι' άν φαίνεται το πράγμα, οί συλλογισμοί μου δέ μ' άπάτησαν...

Και μ' έξαρσι άρχισε ν' αναλύη τή σειρά όλων τών συλλογισμών, πού τόν είχαν οδηγήσει στο συμπέρασμα, ότι ό εισαγγελέας, ήταν ένοχος! Και τό μόνο πού δέν παραδεχόταν, ήταν πώς τό πειστήριο-κουμπάκι είχε πέσει, ίσως, άπ' τό χέρι του, όταν όλοι οί δικαστικοί, όλοι οί διάφοροι άρμόδιοι, άλλοι κατά καθήκον, κι' άλλοι άπό γενικώτερο έπαγγελματικό ένδιαφέρον, είχαν τρέξει νά έπισκεφθούν τό σπίτι του έγκλήματος, κ' είχαν κάνει έρευνες και άναπαραστάσεις για νά ύποστηρίξουν, καθέννας, τίς άπόψεις του, και είχαν σκύψει επανειλημμένως, και είχαν περπατήσει με τά τέσσερα, για νά βρουν και για νά δουν άποτυπώματα, με σύνεργα και φακούς στο χέρι...

Αυτό τό ένδεχόμενο, τό τόσο φυσικό, του φαινόταν, τόσο άπλό κ' εύκολονόητο, λογικής τόσο χονδροειδούς, πού για έναν άστυνομικό με όσφρησι, καταντούσε σκάνδαλο νά τό υίοθετησθ! Κι' αυτός ζητούσε, διαρκώς, «πίσω άπό τά φαινόμενα», κάτι τό άσυνήθιστο, τό συνταρακτικό, τό έξεζητημένο, τό περίπλοκο... Και τό άλλο, πού, επίσης, δέν δεχόταν, ήταν ή όλοφάνερη για όλους, έννοχή του κατηγορουμένου...

Τώρα, τί σχέσι μπορούσε νά ύπάρχη, μεταξύ του φτωχού εισαγγελέως και του ύποτιθεμένου θύματός του, μόνο του Γιαννάκη τό μυαλό ήταν ικανό νά σοφιστή! Και είχε πλάσει, γι' αυτό, ό άθεόφοβος, ένα μυθιστόρημα όλάκερο, μ' έρωτες, με μίση, μ' άπιστίες, με σκοτεινά κι' άνομολόγητα συμφέροντα, με μυστηριώδεις συναντήσεις, — πού μπροστά του, άσφαλώς, θά ώχριούσαν όλα τά λαϊκά μυθιστορήματα της συνοικίας και τών περιπέτρων...

Ο Καβάσιλας, όλ' αυτά τά πράγματα, τά παρακολουθούσε μ' ένα ύφος σαρκασμού και ύπερτάτης θυμηδίας, ύφος ανθρώπου πού διασκεδάζει, — αλλά συγχρόνως και μ' ένα βαρύ ύφος πληγωμένης αξιοπρεπείας...

Κι' όταν άκουσε τή φράσι του Γιαννάκη:

— "Όσο για τό πτωχό κι' άξιολύπητο θύμα της ύποθέσεως αυτής, μόνον οίκτος άπέραντος χωρεί! 'Η στάσις του, ή συμπεριφορά του, τό άποβλακωμένο του τό θλέμμα, αυτός ό τρόπος πού μ' άτενίζει, μαρτυρούν περι της άνευθύνου διανοητικής του καταστάσεως! Πρόκειται περι ράκους άνθρώπινου, περι άκάκου κι' άβλαβούς άνθρωπαρίου, ίσως άποκρουστικού στη θέα — αλλά, κατ' ουσίαν άκινδύνου και τελείως άνικάνου νά πειράξη, έστω και τό μικρότερο ζωΰφιο...

"Όταν άκουσε, λοιπόν, αυτά τά λόγια, πετάχτηκε όλόρθος άπό τή θέσι του, σαν ταΰρος έξαγριωμένος, κ' έκανε νά χυμύξη καταπάνω του — κι' άν δέν έπεφταν οί άλλοι δίπλα του, θά τόν είχε κάνει κομμάτια...

— Ρέ σύ, του φώναζε, τυφλωμένος άπό τό κακό του, για ποιόν τά λές, αυτά, ρέ;! Ξέρεις τί σου κάνω έγώ, ρέ;! Στο πι και φι σου τό στρίβω τό λαρύγγι, ό πως τ' όσριψα και τή σ υ χ ω ρ ε μ έ ν η ς...

* * *

Τέτοιο ήταν τό άδοξο τό τέλος της σταδιοδρομίας του Γιαννάκη! 'Η φράσι «σαν τή γκάφφα του Γιαννάκη», έμεινε χρόνια στις έφημερίδες... Κι' ό ίδιος, πικραμένος άπό τότε, κ' έντελώς άπογοητευμένος, άποσύρθηκε στον τόπο πού γεννήθηκε και τελείωσε τήν άφανή ζωή του, κάνοντας τό δημοσιογράφο σε κάποιον φύλλο έπαρχιακό...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΨΑΛΛΙΔΙ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 16)

σελίδα που είχε θρέξει ή 'Αζιζιέ με τά δάκρυα και τό αίμα της. Και ό Γενή θέης διάβασε τά έξής:

«...Υστερ' άπό τήν κατάκτησι, ό σουλτάνος ζήτησε νά μάθη ποιος είχε σπείρει τήν άνταρσία στις έπαναστατημένες χώρες. Και όταν έμαθε τήν άφορηή του κακού, διάταξε νά κόψουν τήν γλώσσα τριάντα χιλιάδων γυναικών, γιατί αυτές ξεσήκωσαν τόν κόσμο σ' έπανάστασι. Κ' έτσι μονάχα ή Αυτοκρατορία βρήκε τήν ήσυχία της για μιά γενεά...»

'Ο νεότουρκος κατάλαβε τότε γιατί ή 'Αζιζιέ έκοψε τή γλώσσα της...

Και όταν είδε στο πάτωμα τό ματωμένο χρυσό ψαλλίδι, έσκυψε, τό πήρε και τό βούτηξε σ' ένα ποτήρι νερό... Και τό ποτήρι αυτό τό άδειασε όλόκληρο, σμίγοντας τό κοκκινωπό ύγρo με τά δάκρυά του...

Η ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΕΝΟΣ ΑΣΣΟΥ ΤΩΝ ΛΩΠΟΔΥΤΩΝ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 9)

νά γλυτώσης άπό τήν συντροφιά μου.

Και μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο έγκατέλειψε τόν Ρενέ και πήγε νά συνεχίση τούς λωποδυτικούς άθλους του.

"Όσο για τόν Ρενέ, αυτός πήγε νά βρή τόν νέο διοικητή τών κατέργων της Γουιάννης για νά συνεννοηθή μαζί του για μιά μεγάλη προμήθεια κρέατος, τήν όποία έπρόκειτο νά στείλη στην όλλανδική Ιουιάνη και φυσικά ήθελε σχετική άδεια.

Για τόν Ρενέ Ζάν, τόν πλούσιο ζωέμπορο, όλα ήταν εύκολα κι' όλες ή δουλειές του γινόντουσαν, φθάνει νά σκορπούσε μερικά χρήματα. Στο Σαιν-Λωράν όλοι τόν εκτιμούσαν και τόν σεβόντουσαν. "Ενας μάλιστα πλούσιος κτηματίας της Γουιάννης του είχε προτείνει νά τόν παντρέψη με τήν κόρη του μιά έξυπνη και πεντάμορφη νέα. Κι' ό Ρενέ πού ήθελε τώρα νά ξεκουρασθή άπό τίς έπιχειρήσεις και τίς φασαρίες των, είχε δεχθή αυτήν τήν πρότασι και είχε όρίσει άκόμη και τή μέρα τών γάμων του.

— "Αμα θά παντρευτώ, δήλωνε στον σύντροφό του, θά ξεπουλήσω όλα τά ζώα μου και θά πάω νά ζήσω με τή γυναίκα μου σ' ένα ήσυχο και μακρυνό μέρος για νά μπορώ νά χαρώ τήν εύτυχία μου.

Μά δέν ήταν τυχερό νά πραγματοποιήση αυτό τό όνειρό του. Λίγες μέρες πριν του γάμου του, ό σύντροφός του, άφου πήρε όλα τά λεφτά πού βρήκε στο ταμείο του Ρενέ, πάνω άπό πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα, τό έσκασε κρυφά και έξηφανίσθη. Πριν φύγη όμως έγραψε ένα γράμμα στον διοικητή τών κατέργων της Γουιάννης, στον όποίο του άπεκάλυπτε πώς είχαν δραπετεύσει και τί είχαν άπογίνει οί δυο κατάδικοι, ό 'Αντρέ Λωρνιέ κι' ό «10.801».

«'Ο 'Αντρέ Λωρνιέ, του έλεγε, είνε ό σημερινός ζωέμπορος Ρενέ Ζάν, όσο για τόν «10.801» αυτός είμαι έγώ. Μά θά κάνετε άδικα τόν κόσμο νά με άναζητήσετε. Πρόλαβα και τό έσπασα άπό τήν Γουιάνη!»

'Ο διοικητής τών κατέργων άναγκάσθηκε φυσικά νά κάνει άνακρίσεις, και έξακρίβωσε ότι πράγματι πρό πέντε χρόνων είχαν δραπετεύσει αυτοί οί δυο κατάδικοι. "Ετσι συνέλαβε τόν Ρενέ Ζάν, έξήτησε τά δακτυλικά άποτυπώματά του, και όταν είδε ότι ταίριαζαν με του Λωρνιέ του έδήλωσε:

— Είμαι ύποχρεωμένος νά σε συλλάβω.

Μάλιστα εκείνος διαμαρτυρήθηκε ότι αυτό ήταν άδικο, άφου είχε γίνει πειά ένας τίμιος άνθρωπος!

— 'Ο νόμος είνε νόμος! του άπάντησε ό διοικητής.

Κ' έδωσε έντολή για τόν στείλου, πάλι στα κάτεργα του Μαρωνί. Για τιμωρία μάλιστα τόν έρριξε στον έκτο καταυλισμό, εκεί πού βρίσκονται οί λεπροί και οί ισοθίτες έγκληματάρια!

ΑΝΤΡΕ ΣΑΡΠΑΝΤΙΕ

ΕΝΑΣ ΠΟΝΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 30)

ούτε ό αιθέρας, ούτε τά τραντάγματα συνέφερναν τήν λιπόθυμη ξένη.

'Η γυναίκα του ξενοδόχου τότε, μαζί με τήν καμαριέρα σηκωσαν τή λιπόθυμη και τήν μετέφεραν σ' ένα δωμάτιο. 'Εκεί πέρα τήν έγδυσαν και τήν ξάπλωσαν σ' ένα κρεβάτι. 'Η "Εθελ λοιπόν, συνήλθε λιγάκι, έβγαλε ένα βαθύ άναστεναγμό και ρώτησε με σβυσμένη φωνή, χωρίς ν' άνοιξη τά μάτια της.

— Ποϋ είνε ό άνδρας μου;

'Ο πανδοχεύς πού έστεκε στο κατώφλι του δωματίου, κατακύλησε γρήγορα στη σκάλα κ' έτρεξε μπροστά στον 'Αντρέ Νταζουά.

— Μά τί άνθρωπος είσαστε έσεεις, κύριε! του φώναζε πειραγμένος. Δέν πηγαίνετε επάνω νά δήτε τή γυναίκα σας; 'Εκείνη ξεψυχάει στο κρεβάτι κ' έσεεις κάθεστε εδω πέρα σαν νά μη συμβαίνει τίποτε!...

'Ο 'Αντρέ, ύστερ' άπό τίς έπιπλήξεις αυτές άνέβηκε στο δωμάτιο πού ήταν ή "Εθελ. 'Η ξενοδόχα, τούς κύτταξε μ' ένα συμπονετικό ύφος κ' έπειτα, χωρίς νά πη τίποτε, θγήκε άπό τό δωμάτιο κ' έκλεισε τήν πόρτα.

'Η "Εθελε τότε άνοιξε τά μάτια της κ' έγινε ροδοκόκκινη χάν άγγελουδι.

— Πές μου, 'Αντρέ, τή ρώτησε. Δέν έπαιξα καλά τό ρόλο μου;

Μά ό 'Αντρέ δέν είχε καιρό για περιττά 'όγια. 'Αγκάλιασε τήν αγαπημένη του και τή φίλησε παράφορα στο στόμα. 'Επί τέλους! "Εσαν μόνοι!... 'Η κωμωδία τους είχε πετύχει μιά χαρά.

'Από τότε, κάθε Κυριακή πού έφευγε ό αιδεσιμώτατος, ή "Εθελ πάθαινε άπό μιά καρδιακή προσβολή σ' όλα τά ξενοδοχεία

του Σόρεγχαμ.

ΠΙΕΡ ΜΙΑ